

עֲלֵיהָ, וְכֵן הָוּה אבִי יְהִי רְצוֹן שְׂאִימו לֹא תִרְאֶה צַעַר עֲלֵיו כְּלוּמַר שִׂיאֲרִיךְ יָמִים עַד

אחר פטירת אימו כדי שלא תצטער בלכתו, וכך היה שחי עד אחר פטירת אימו.

חוזר לדבר בענין בלק ששלח מלאכים לבלעם כדי לקלל את ישראל

וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל בְּלַעַם בֶּן בְּעוֹר וְגו'. הִנֵּה עִם יֵצֵא

מִמִּצְרַיִם וְגו'. (במדבר כב) הֲכֵא אֵיךְ עֲשִׂרִין וְתִמְנֵיא

תִּיבִין, לְקַבֵּל תִּמְנֵיא וְעֲשִׂרִין דְּרַגִּין דְּחֲרָשֵׁי קוּסְמִין

דְּצַפּוֹר בפסוק זה יש עשרים ושמונה תיבות כנגד עשרים ושמונה מינים של כישוף וקסם

שהיה לצפור ובכולם ניסה להלחם בישראל ולא יכל וראה מעלתם והיה מתיירא מהם.

וְאֵיךְ לְאַסְתַּכְּלָא, וְיֵשׁ לְהַתְּבוּן מֵאַן דְּבַעַא לְמַלְלָא בֵּינָה

בְּבַלְעָם, וְלֵאמֹר חֲבֵרָא בְּחֵדִיָּה אִמְאֵי שְׂדֵר לֵיהּ מִיָּד, עַד

לֹא יִיָּתִי לְגַבִּיָּה, מְלִין בְּפִירוּשָׁא, דְּקָאֵמַר מִי שְׂרוּצָה לְדַבֵּר עִם

בלעם ולהתחבר עימו שיעשה לו כזה דבר גדול למה שלח לו מיד טרם שבלעם בא אליו

דברים מפורשים כמו שאמר לו הִנֵּה עִם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם וְעַתָּה לְכֵה

אָרְהָ לִי וְלֹא חֲשַׁשׁ שְׂבַלְעָם יִסְרַב לְקַלְלָם, הָוּה לֵיהּ לְאַתְחַבְּרָא

בְּחֵדִיָּה בְּקִדְמִיתָא, וְלִפְיִסָּא וְלִשְׁוֹחַדָּא לֵיהּ, וְלִבְתָּר

לְאוֹדְעָא לֵיהּ מְלוֹי הָרִי תְחִילָה הִיָּה לוֹ לְהַתְּחַבֵּר עִם בְּלַעַם וּלְפִיִּסּוֹ וּלְשַׁחַד אוֹתוֹ

ורק אחר כך להודיע לו שצריך לקללם כדי שבלעם יסכים לדבר כזה.

בלק ידע שבלעם יסכים לבוא לקלל את ישראל

אָלָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִהֲכָא אֲשַׁתְּמוּדַע דְּהָא יָדַע בְּלָק

רְעוּתִיהָ דְּהָהוּא רָשָׁע מכאן יש לנו ללמוד שידע בלק את רצונו של

בלעם הרשע, **דְּבָעָא לְאַתֵּיקְרָא תְּדִיר בְּמַלְיָן רַבְרַבִּין, וְלִית**

לִיה תִּיאוּבָתָא, אָלָא כֹּד עָבִיד בִּישׁוּן שרוצה תמיד להתכבד

ולהתהדר בדברים גדולים ואין תאוותו מתמלאת רק אחר שעושה דברים רעים ובודאי

יסכים לבא לקלל את ישראל.

בלק ידע שמשה רבנו היה בדעת עליון וכנגדו בקלי' מאחורי העורף עומד בלעם

בְּלָק קָסַם קָסְמִין וְעָבִיד חֲרָשִׁין וְאַתְקִין צַפְרָא וַיֵּדַע

דְּדַרְגִּין דְּמִשָּׁה עֲלָאִין וַיִּקְרִין, בלק קסם קסמים ועשה

כישופים והתקין הציפור וידע על ידי כך שמדריגותיו של משה רבנו עליונות ויקרות

וְחָרַשׁ בְּחָרְשׁוֹי וְקָסַם בְּקָסְמוֹי, וַיֵּדַע דְּדַרְגִּין דְּבַלְעָם הָווּ

לְקַבְּלֵיהוּ ושוב עשה כשפים וקסם קסמים וראה שבלעם עומד כנגדו בקלי' כי משה

רבנו היה בדעת עליון וכנגדו בקלי' מאחורי העורף עומד בלעם, **מִיָּד וַיִּשְׁלַח**

מַלְאָכִים אֶל בְּלָעָם בֶּן בְּעוֹר כי חשב שבלעם העומד כנגד מדרגתו בקלי'

יוכל להלחם עם משה בקדושה.

פתורה שם המקום שבו היה בלעם וכן קוראים לשולחן בארם נהריים פתורה

פְּתוּרָה: שְׁמָא דְאַתְרָא הָזָה. בְּמָה דְאַתְרָא אָמַר פתורה הוא שם

המקום שהיה בו בלעם כמו שכתוב, (דברים כג) **מִפְתוֹר אַרְם**

הלימוד היומני

לעיני ויקטור בן גמילה מלז ז"ל

נְהַרִים לְקַלְלָךְ. אִמְאֵי אֶקְרִי הַכִּי וּלְמָה נִקְרָא כִּךְ שֵׁם הַמָּקוֹם. בְּגִין
 דְּכִתְיִב לְפִי שְׁכַתוֹב, (ישעיה סה) הָעֲרֻכִים לְגַד שְׁלַחַן [צא] שְׁעוֹרְכִים שְׁלַחַן
 לַעֲבוּדָה זֶרָה הַנִּקְרָאת גַּד. וּפְתוּרָא הוּוּהּ מְסִדֵּר תַּמְזַן כָּל יוֹמָא וּבְלַעַם
 הִיָּה מְסִדֵּר שְׁלַחַן לַעֲבוּדָה זֶרָה בְּכָל יוֹם בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם וּלְכֵן נִקְרָא פְתוּרָה שֶׁהוּא לְשׁוֹן שְׁלַחַן
 בְּשֵׁפֶת אַרְם נְהַרִים. דְּהַכִּי הוּוּהּ תְּקוּנָא דְּסִטְרִין בִּישׁוּן כִּי כִךְ הוּוּהּ סִדֵּר
 הַתִּיקוֹן שֶׁל הָעוֹבְדִים לַסֵּט"א, מְסִדְרִין קַמֵּייהוּ פְתוּרָא בְּמִיכְלָא
 וּבְמִשְׁתֵּיָא תַחִילָה מְסִדְרִים לְפָנָיו שְׁלַחַן בְּמֵאכֵל וּמִשְׁתָּהּ, וְעַבְדִּין חֲרָשִׁין,

אור הרשב"י

ועוד כתב (באות יז). מנהג החסידים כשמברכין בהמ"ז על הכוס שיהיה הפת בשלחן מונח לצד שמאל המברך כדי שיהיה כוס של ברכה בימין שלו והפת בשמאלו, ויש טעם בדבר על דרך הסוד. [צא] ובגמרא סנהדרין (צב:) איתא אמר רבי אלעזר: כל שאינו משייר פת על שלחנו – אינו רואה סימן ברכה לעולם, שנאמר אין שריד לאכלו על כן לא יחיל טובו. – והאמר רבי אלעזר: כל המשיר פתיתים על שלחנו – כאילו עובד עבודה זרה, שנאמר הערכים לגד שלחן והממלאים למני ממסך! – לא קשיא, הא – דאיכא שלימה בהדיה, הא – דליכא שלימה בהדיה. ופסק השולחן ערוך (או"ח סימן קפ סעיף ב) כל מי שאינו משייר פת על שלחנו אינו רואה סימן ברכה לעולם; אבל לא יבא פת שלימה ויתננה על השלחן, ואם עשה כן מחוץ דלשם

עבודת כוכבים עביד, שנאמר: העורכים לגד שולחן (ישעיה סה, יא).
 ורבנו יוסף חיים בספר בן איש חי (שנה ראשונה פרשת שלח לך סעיף ג) כתב: מאחר שבהמ"ז עושה תיקון גדול על השלחן וכאמור, לכך הוזהירו הו"ל לשייר האדם פת על שלחנו בעת בהמ"ז, ובוזה"ק החמירו בזה ואסמכוה אקרא דלא תשא את שם ה' אלהיך לשוא, ואם אכלו כל הפת קודם בהמ"ז ולא הרגישו אלא עד שעת בהמ"ז לא יביאו פת שלימה ויניחו על השלחן אלא יביאו פת פרוסה, ואם היה על השלחן פת שלימה מעת שבירך המוציא לא יסירנה בשעת בהמ"ז, ואדרבה עדיף מפי למעבד הכי להשאיר ככר אחד שלם על השלחן מעת שבירך המוציא, ולא אסרו בפת שלימה אלא רק אם יביאנה מחדש בעת בהמ"ז.

וּמְקַטְרִין לְקַמֵּי פְתוּרָא ועושים כישופים ומקטירים לפניו קטורת,
 וּמִתְּפַנְשִׁין תַּמָּן כּל רוּחִין מְסֻאֲבִין, וְאוֹדְעִין לוֹן מֵה
 דְּאֵינוֹן בְּעָאן ומתאספים לשם כל הרוחות הטמאות ומודיעים הרוחות לאותם
 המקטירים מה שהם מבקשים לדעת. וְכֹל חֲרָשִׁין וְקוֹסְמִין דְּעֵלְמָא עַל
 הַהוּא פְתוּרָא הוּוּ וכל הכשפים והקסמים של העולם היו על אותו השלחן
 וּבְגִין כִּד אֶקְרִי שְׂמָא דְאַתְרָא הַהוּא פְתוּרָא. דְּהִכִּי
 קוֹרִין בְּאַרְם נְהָרִים לְשַׁלְחַן פְתוּרָא ועל כן נקרא אותו המקום
 פתורה כי בארם נהרים קוראים לשלחן 'פתורה'.

זה כנגד זה יש שלחן בקדושה ומולו שלחן בס"א

פְתַח וְאָמַר (שמות כה) וְעֲשִׂיתָ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו'. וּכְתִיב
 (שמות כה) וְנָתַתָּ עַל הַשְּׁלַחַן לֶחֶם פָּנִים וְגו'. כֹּל אֵינוֹן
 מֵאֲנִי קִדְשָׁא, בְּעָא קִדְשָׁא בְרִידָא הוּא לְמַעַבְד קַמִּיהָ,
 לְאַמְשָׁכָא רוּחָא קִדִּישָׁא מְעִילָא לְתַתָּא כל אותם כלי הקודש
 שבמשכן רצה הקב"ה שנעשה לפניו כדי להמשיך רוח הקודש מלמעלה למטה כי על ידי
 השלחן אפשר להמשיך רוח קדושה. הַהוּא רְשַׁע דְּבִלְעָם, הוּא מְסֻדָּר
 הִכִּי לְסֻטְרָא אַחֲרָא ובלעם הרשע היה מסדר את השלחן לסטרא אחרא.
 וְהוּא מְסֻדָּר שְׁלַחַן, וְנִהְמָא דְאַקְרִי לֶחֶם מְגוּאָל, כְּמָה
 דְּאַתְמוֹר והיה מסדר שלחן ומניח בו לחם הנקרא מגואל שפירושו מתועב ומטונף כי
 על ידי הטינוף ממשיכים את הרוח רעה. דְּהִכִּי אָזִיל סֻטְרָא אַחֲרָא בְתַר